

College van procureurs-generaal

T.a.v. Mr. H.N. Brouwer

Postbus 20305

2500 EH Den Haag

26 oktober 2009

Geachte heer Brouwer,

Met deze brief maken wij bezwaar tegen de beslissing, per brief van 7 oktober, kenmerk WOB VV2009/1466, van de Hoofdofficier van Justitie W. Tomesen om het Rijksrechercherapport inzake de schrijfproeven in de Deventer Moordzaak niet aan ons - de oorspronkelijke klagers en indieners van de diverse aangiften - ter beschikking te stellen.

Zijn afwijzing van ons verzoek met beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) is omkleed met, naar onze mening, oneigenlijke argumenten en is in feite te gek voor woorden. Zijn besluit is door u nota bene aan hem gedelegeerd terwijl u volledig op de hoogte was van deze zaak en u zelfs de initiatiefnemer cq. opdrachtgever was van het Rijksrechercheonderzoek. Daarnaast is het besluit van de heer Tomesen niet gebaseerd op (de geest van) de Wet openbaarheid van bestuur. In de Wet wordt het bestuur geacht in het openbaar verantwoording af te leggen van haar besluiten en onderzoeken om de media en de burger in staat te stellen om die besluiten te controleren.

De heer Tomesen baseert zijn afwijzing echter onder meer op artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens, "*dat het verwerken van strafrechtelijke persoonsgegevens verbiedt*". Dit is, gezien ons streven naar de waarheid en de mogelijke malversaties in het onderhavige onderzoek, een onzinnig argument omdat het nu juist de stelling is van het Openbaar Ministerie dat geen van de in het rapport van de Rijksrecherche genoemde personen strafrechtelijk iets te verwijten valt. Wij citeren de definitie van strafrechtelijke persoonsgegevens:

Van belang is dat het begrip 'strafrechtelijke gegevens' zowel informatie over veroordelingen omvat als min of meer gegronde verdenkingen. Het gegeven dat iemand is gearresteerd of dat tegen hem proces-verbaal is opgemaakt wegens een bepaald vergrijp is ook een strafrechtelijk gegeven.

Nog ridiculer wordt dit argument als men zich realiseert dat het Rijksrechercheonderzoek nadrukkelijk een feitenonderzoek was en geen strafrechtelijk onderzoek. Ik citeer uit uw persbericht van 23 januari 2009:

*"Deze groep burgers (dat zijn wij, indieners van het WOB-verzoek) heeft het OM meermalen om opheldering gevraagd en aangifte gedaan van de vermeende valsheid in geschrifte. Het Openbaar Ministerie concludeert nu dat de afhandeling van de vragen en de aangifte de onrust rond deze schrijfproeven niet heeft kunnen wegnemen. Daarom is besloten om de Rijksrecherche te vragen de gang van zaken rond de schrijfproeven in kaart te brengen. Het gaat om een feitenonderzoek. **Van een strafrechtelijk onderzoek is geen sprake: er is op dit moment geen verdenking van een strafbaar feit.**"*

Ook de conclusie van het onderzoek van de Rijksrecherche was volgens de titel van het persbericht van het OM van 2 juli 2009: "*Geen aanwijzingen voor valsheid in geschrifte Deventer moordzaak.*"

Hoe de heer Tomesen zich dan kan baseren op het openbaar maken van mogelijke strafrechtelijke persoonsgegevens, is ons volkomen onduidelijk, tenzij het als een freudiaanse verspreking uitgelegd mag worden. In elk geval is dit argument niet verankerd in de Wet.

Daarnaast beroept de heer Tomesen zich op artikel 10 van de WOB, eerst lid aanhef en onder d: *"persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt."*

De heer Tomesen werpt vervolgens het argument op dat hij het rapport niet kan openbaar maken omdat hij bang is dat wij, de klagers, deze mensen gaan benaderen. Daarbij neemt hij *"in aanmerking dat enkele politieambtenaren eerder last en hinder hebben ondervonden van uw toenaderingen"*. Wederom een onzinnig argument om de volgende redenen: De enige die zoiets heeft aangegeven is mevrouw Elvira Bulder en zij is, noch zijn anderen, ooit nog benaderd sinds de zomer van 2008. Bovendien zijn ons al haar contactgegevens (email, telefoon, zowel werk en als privé) reeds lang bekend. Er kan dus nooit meer inbreuk op haar persoonlijke levenssfeer worden gemaakt door openbaarmaking van haar naam omdat die reeds lang bekend is. En datzelfde geldt voor vrijwel alle andere betrokkenen. Zij zijn blijkbaar vanaf het begin al geïnstrueerd dat zij niks meer mogen zeggen en moeten verwijzen naar de Hoofdofficier van Zwolle. De Hoofdofficier, die nu zelfs weigert om op inhoudelijke vragen, ook al zijn die relevant en in het algemeen belang, geen antwoord meer te geven. Ook uw eigen woordvoerder Evert Boerstra geeft desgevraagd dezelfde reactie en verwijst naar een zwijgende heer Tomesen. Voorts is het zo dat u dit argument eenvoudig kunt omzeilen door alle persoonsgegevens zwart te maken in het rapport. Een dergelijke versie is reeds aanwezig bij de Hoofdofficier en is toegezonden aan advocaat mr. Knoops. Onder die voorwaarde zullen wij gaarne akkoord gaan met de openbaarmaking van het rapport, inclusief alle bijlagen. Tevens is het zo dat het slechts gaat om handelingen van de betrokkenen in de uitoefening van hun publieke ambt. Daar is de WOB juist voor bedoeld en achterhouden van het rapport wekt immers de schijn van het achterhouden van onwelgevallige resultaten.

Dan nog het feit om het rapport juist niet aan de oorspronkelijke klagers ter beschikking te willen stellen. Wij zijn de meest directe belanghebbenden bij de inzage en openbaarmaking van dat rapport. Citaat, nogmaals, uit het persbericht van 23 januari 2009: *"Deze groep burgers heeft het OM meermalen om opheldering gevraagd en aangifte gedaan van de vermeende valsheid in geschrifte. Het Openbaar Ministerie concludeert nu dat de afhandeling van de vragen en de aangifte de onrust rond deze schrijfproeven niet heeft kunnen wegnemen."* Reden voor u om de Rijksrecherche alsnog in te schakelen.

Juist onze "onrust" moest met het rapport weggenomen worden. U denkt dat dat lukt door het rapport aan de belanghebbenden te onthouden? Juist wij worden nu door de berichtgeving van het OM over de uitkomst van het Rijksrecherche onderzoek in onze eer en goede naam aangetast en hebben het recht om ons daar tegen te verweren aan de hand van de stukken. En juist aan ons wilt u het rapport niet ter beschikking stellen. Met allerlei redeneringen die indruisen tegen uw eigen oproepen tot actieve open verantwoording en transparantie, zoals onder meer in uw speech "Zwijgen is zilver, spreken is goud".

http://www.om.nl/onderwerpen/om_en_de_media/@18055/zwijgen_is_zilver/

Hoe rijmt u uw onderstaande woorden met de huidige opstelling van het OM?

Om mij tot mijn éigen organisatie te beperken, waarom hecht het huidige OM zo aan openbaarheid? Uiteraard gelden ook voor ons de gewone eisen van openheid als voor ieder ander overheidsorgaan in een democratische staat. De volksvertegenwoordiging moet immers zicht hebben op de wijze, waarop overheidsorganen zich van hun publieke taak kwijten.

Het OM moet zichtbaar maken op welke wijze het invulling geeft aan het algemeen belang. Als het OM geen openheid van zaken zou geven, laadt het in ieder geval de verdenking van willekeur op zich.

En ten slotte: wij moeten met ons handhavende optreden potentiële wetsovertreders ervan weerhouden om in de fout te gaan. Gelet op het brede scala aan normen, die wij hebben te handhaven, behoort heel Nederland tot onze doelgroep. Dat betekent, dat onze boodschap bij een publiek van zestien miljoen mensen terecht moet komen. Dat kunnen wij niet zonder de media, hetgeen nog een reden te meer is, waarom het OM transparantie aan de dag moet leggen.

Openbaarheid is voor ons geen keuze, maar een essentiële bestaansvoorwaarde. Wij kunnen onze taak alleen dan uitoefenen, wanneer wij naar buiten gericht zijn.

De praktijk toont, dat het OM de vrijheid van nieuwsgaring zeer serieus neemt.

Overigens geldt ook hierbij een volstrekte openheid als wij een fout zouden maken. Niet hopen of gokken, dat het zal overwaaien, beste collega's, maar actieve openheid en verantwoording.

Als het gaat om het uitoefenen van een publieke taak is het juiste spreekwoord: zwijgen is zilver, spreken is goud.

De resultaten van het rapport voeden slechts de gedachte dat er wel degelijk sprake is van malversaties. Wij kennen delen van het rapport reeds voldoende om die conclusie te kunnen trekken. Om de door u veelgeprezen Peter R. de Vries maar eens te citeren: *Als iemand zich op zijn zwijgrecht beroept (dat u in deze helemaal niet heeft, u heeft eerder een plicht tot open verantwoording) dan is dat meestal omdat hij iets te verbergen heeft of bang is verstrikt te raken in zijn eigen leugens.*

Als aanvulling op ons bezwaar verzoeken wij u tevens aan de heer Stockton van het FSS in Engeland opdracht te geven om **alle** (digitale) stukken uit het tweede (M-) onderzoek van augustus en september 2006 rechtstreeks aan ons te doen toekomen. De redenen daarvoor zijn de volgende. Uit het onderzoek van de Rijksrecherche komt naar voren dat zij slechts twee mogelijke hypothesen heeft kunnen opstellen waarbij het tweede handschriftonderzoek wordt gebruikt om het eerste onderzoek te legitimeren.

De eerste hypothese van de rijksrecherche luidt dat er sprake kan zijn van een ongeldig onderzoek omdat de verbalisant een pagina heeft laten overschrijven, hetgeen tegen het protocol was van het NFI. Dit doordat mevr. Wittermans verklaarde dat zij op de achterzijde van de eerste pagina had geschreven terwijl dit door de Rijksrecherche niet is waargenomen op de achterzijde van die eerste pagina. Verder zijn door de verbalisant deze handelingen niet vastgelegd bij proces-verbaal en kan hij zich dat ook niet meer herinneren. Ook de andere aanwezigen, mevr. Wittermans en de heer mr. Vlug, hebben dit niet verklaard. Deze hypothese wordt dus niet ondersteund, en zelfs tegengesproken door de getuigen, de feiten en bevindingen van de Rijksrecherche, en zou bovendien de eerste handschriftproef ongeldig hebben gemaakt. Het komt erop neer dat het OM de conclusie van "geen fraude" overeind houdt met een onmogelijke, niet getoetste hypothese, die bovendien de schrijfproef van mevrouw Wittermans ongeldig maakt. Dit blijkt echter niet uit het samenvattende persbericht, maar wel uit het niet openbare rapport waarop dat persbericht is gebaseerd.

De tweede hypothese van de Rijksrecherche lijkt daarom veel dichter bij de waarheid te liggen omdat er dan mogelijk sprake kan zijn geweest van frauduleus handelen op de manieren die door Beetz en Dankbaar al waren geopperd. Nu wordt deze hypothese echter verklaard en "ontkracht" vanuit de resultaten van een waarschijnlijk nog veel dubieuzer onderzoek. Omdat het handschrift van M1 was geïdentificeerd met het handschrift van N2 moest mevr. Wittermans wel de schrijfster van M1 en N2

zijn. Aldus de Rijksrecherche. Deze conclusie gaat echter om diverse redenen mank omdat het geen bewijs is dat er dan niet zou zijn gefraudeerd.

Ten eerste omdat deskundigen hebben verklaard dat de handschriften van N2 en N3 grote overeenkomsten vertoonden waardoor in bovenstaande conclusie nooit het bewijs kan worden gevonden dat er geen sprake was van frauduleus handelen omdat M1 en N2 op elkaar leken. Daarnaast omdat het tweede handschriftonderzoek (M) aantoonbaar ongeldig was. Immers, mevr. Wittermans was in de gelegenheid gesteld om haar eigen handschrift aan te leveren. Hierdoor is nooit vastgesteld wanneer dit handschrift was ontstaan en of er überhaupt een gedicht in 1999 in het receptieboek was geschreven. Op grond van bovenstaande kan de conclusie van de rijksrecherche dus ook geen stand houden. Vandaar ons verzoek om ook die gegevens van het FSS ter inzage te ontvangen om nader te kunnen onderzoeken.

Graag vernemen wij van u wat u met ons bezwaarschrift en verzoek doet binnen de daarvoor gestelde termijn. Volgens ons is er geen enkele reden meer tot enige vertraging omdat u al zeer lang van onze klachten op de hoogte bent en de afhandeling telkens hebt gedelegeerd aan de Hoofdofficier van het district Zwolle-Lelystad. En daarbij ook telkens de regie hebt gevoerd.

Hoogachtend,

Wim Dankbaar

Ronald Beetz

Pim Boswijk